803/08

Den 22. september 2008 blev i sag nr. 73.252:

xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i PFA Pension, klager over, at selskabet har anset hendes erhvervsevne for nedsat med mindst halvdelen fra juli 2002, hvorfor de har ophævet en ændring af klagerens police, der skete pr. 1/1 2003.

Selskabet henviser til, at de finder det dokumenteret, at klagerens erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad allerede fra juli 2002.

Som følge af en fusion af klagerens arbejdsgiverfirma med et andet firma, blev klagerens police ændret pr. 1/1 2003, således at klagerens dækninger blev ændret.

Det fremgår af sagen, at klageren i juli 2002 fik konstateret kronisk myeloid leukæmi. Klageren blev som følge heraf sygemeldt ca. 100 dage frem mod årsskiftet 2002/2003. Klageren blev visiteret til fleksjob pr. 1/12 2003, hvorefter hendes arbejdstid udgjorde 18 timer ugentligt. Selskabet modtog herefter den 16/5 2007 anmeldelse af klagerens helbredsmæssige forhold, da klageren var blevet afskediget fra sit fleksjob pr. 31/3 2007. Klagerens egen læge anførte i lægeattest af 26/4 2007:

"

3 a)	Hvilke sygdomme/symptomer har patienten, eller hvilken skade er sket?	Dansk: *Kronisk blodkræftsygdom* Latin: *Leukaemia myeloides chronica*

(Diagnose anføres både på dansk og latin) Hvad oplyser patienten om: b) Hvornår sygdommen eller skaden opstod? c) Hvornår der blev ydet lægehjælp første gang?	 Dato*: 2002* Dato: *2002*
…	
9 …. b) Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan udføre disse funktioner? **(Besvares kun, hvis patienten har oplyst, at der er nedsat funktion)** c) Hvor mange timer daglig vurderer De, patienten kan arbejde?	Nærmere beskrivelse: *udtalt træthed og generel svækkelse dels som følge af sygdommen dels som følge af behandlingen.* Antal timer dagligt: *0*

"

Af de kommunale akter vedrørende arbejdsevnevurderingsjournal fra V. Kommune udskrevet 26/7 2007 fremgår bl.a.:

"25-11-2003 **Personlige kompetencer**
Kladde
Under sidste sygemelding der var fra juni 2002 til januar 2003, var der stor velvilje og forståelse fra arbejdsgiver og kollegaers side.
Efter hun er vendt tilbage til fuldtidsarbejde er dette fortsat tilfældet, men netop idet at forløbet med meget uregelmæssig fremmøde og effektivitet, er der efterhånden et gensidigt behov for en klar aftale.
Ansøger udtrykker stor glæde ved hendes nuværende arbejde.
…
25-11-2003
Kladde
Borgerens oplysninger:
Pgl. oplyser at have haft lav effektivitet næsten 50 % i perioden januar - november 2003.
Hun oplyser at være meget træt, men om dette skyldes den kroniske leukæmi eller om det skyldes den medicin som lidelsen nødvendiggør er hun ikke helt klar over. Der er ingen tvivl om trætheden er det overvejende skånehensyn i forhold til arbejdsmarkedet.
Lægelige udtalelser:
Der er konstateret en kronisk myeloid leukæmi. Lægerne formoder at pgl. kan vende tilbage til ordinært arbejde, hvilket pgl. har forsøgt fra 2.1.2003 til nuværende sygemelding.
Helbredssituationen har ikke ændret sig nævneværdig, men konstaterer at der er tale om en kronisk lidelse.
…
25-11-2003
Kladde
Har under sidste sygemelding samt mens hun har været raskmeldt forsøgt sit yderste for at blive på arbejdet. Trods dette har hun i 2003 haft en vurderet effektivitet på ca. 50 %.
…
25-11-2003

Kladde
Ønsker at benytte hendes arbejdsevne i et fleksjob. Arbejdstiden pr. uge svinger meget, men det er oplyst at lige under 20 timer er realistisk.
…
Vurderinger
Sagsbehandlers konklusion
24-07-2007
Kladde
Det drejer sig om 50 årig kvinde som i juli 2002 fik diagnosen kronisk myeloid leukæmi.
På grund af følgerne af dels sygdommen og dels behandlingen af denne er pgl.s træthed blevet mere udtalt og der er sket generel svækkelse af pgl., hvorfor pgl. ønsker at få undersøgt sine muligheder for at søge førtidspension.

Pgl. har siden december 2003 været ansat i fleksjob ved … Koncernen … (havde inden hun blev syg arbejdet i virksomheden en årrække).

Arbejdsopgaverne var som teknisk konsulent primært salg af annoncer, skånehensyn nedsat arbejdstid til 18 t / ugentl., fordelt på 3 dage ugentlig (mandag, onsdag og fredag).
Skånehensynene er inden for de sidste 1½ - 2 år blevet yderligere skærpet, idet pgl. fik etableret hjemmearbejdsplads, da hun ikke magtede at møde frem de 3 dage om ugen, pgl. oplevede endvidere, at hun havde sværere og sværere ved at opfylde / udfører arbejdsopgaverne/ funktionerne.
I april 2007 bliver pgl. i forbindelse med nedskæringer i firmaet fyret sammen med 14 andre medarbejdere.
…
25-11-2003 **Konklusion og handleplan**
Kladde
Det drejer sig om en 47 årig kvinde der for 1½ år siden får diagnosen kronisk myeloid leukæmi (blodkræft)
Pgl. var derefter sygemeldt i perioden juni 2002 til januar 2003, forsøgte derefter at vende tilbage til fuldtids ordinært arbejde. Efter at dette har været forsøgt nu i 11 måneder, kan det konstateres at selv om pgl. har meget skånende kontoropgaver af journalistisk karakter, så har effektiviteten været omkring 50 %, dette primært som følge af væsentligt øget træthed. Det er vurderingen at netop idet der er tale om kronisk lidelse sammenholdt med at personens arbejdsopgaver ikke kan betegnes som uhensigtsmæssigt og med den konstaterede lave effektivitet over længere tid, at det ikke vil være muligt at revalidere til andet fuldtidserhverv.
Pgl. omfattes pr. 25.11.2003 af fleksjobbestemmelserne jfr. LAS § 70 - 74."

Klageren blev afskediget fra sit fleksjob pr. 31/3 2007, hvorfor hun i maj 2007 ansøgte selskabet om præmiefritagelse og invalidepension som følge af nedsat erhvervsevne.

Af notat af 24/7 2007 fra Jobcenter V. fremgår bl.a.:

"Pgl. har tidligere rettet henvendelse og opl., at hun pr. 1.4.07 er fyret fra sit fleksjob i forbindelse med firmaet har haft en større nedskæringsrunde. Hun for løn frem til 31.8.07.
…
Pgl. oplyser at såfremt firmaet får brug for hendes arbejdskraft er der aftalt hun kaldes ind, men dette forventer pgl. ikke, da hun i længere tid har haft vanskeligheder med at nå de ar-

bejdsopgaver / funktioner hun har haft og det er nok mere et udtryk for firmaets venlighed at de ikke har fyret hende før.
Pgl. opl. at hun gennem de seneste 1½ - 2 år har haft det tiltagende dårligere helbredsmæssigt sygdommen og behandling af denne udtrætter pgl. og svækker hende generelt, dette har gjort det tiltagende vanskeligere at honorere de opgaver/ funktioner der har være i fleksjobbet, med de oprindelige aftalte skånehensyn, nedsat arbejdstid til 18t/ ugentligt med max 6 t / dagligt fordelt på mandag, onsdag og fredag, fik en hjemmearbejdsplads, da det var svært for pgl. at møde ind på de aftalte fremmødedage."

Klageren har ved skrivelse af 16/1 2008 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne først var nedsat i dækningsberettigende grad efter 1/1 2003, hvorfor selskabet ikke har været berettiget til at tilbageføre ændringen af hendes police pr. denne dato. Klageren har til støtte herfor anført:

"På grund af sygdom har jeg været nødsaget til at trække mig fra arbejdsmarkedet - og i den forbindelse søgt om invalidepension hos PFA. Selskabet anerkender en nedsat erhvervsevne og tildeler mig pension - mod at jeg accepterer en annullering af den seneste omlægning. Jeg mener ikke der er noget belæg for det og har dokumenteret at de faktiske forhold er anderledes end de ting der lægges til grund for vurderingen."

Selskabet har ved skrivelse af 30/1 2008 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"**Det faktiske forløb**
Forsikrede får oprettet forsikringen den 1. september 1999 i forbindelse med ansættelse hos T-P… A/S. Police er vedlagt som bilag .. og forsikringsbetingelserne som bilag ..

I juli 2002 bliver forsikrede syg og får diagnosen Leukaemia myeloides chronica (kronisk bodkræft).

I juli 2002 udbetales forsikringsdækningen for kritisk sygdom (032) til forsikrede.

Den 1. januar 2003 fusioneres arbejdsgiverfirmaet T-P. A/S med … Business A/S. … Business A/S er det fortsættende selskab, og i den forbindelse fremsendes ny police (er vedlagt som bilag .. og forsikringsbetingelserne som bilag ..).
Den 16. maj 2007 modtager vi anmeldelse om helbredsmæssige forhold og lægeattest ved nedsat erhvervsevne. Af oplysningerne fremgår det, at hun er startet i flexjob den 1. december 2003. For at klarlægge hendes sygdomsforløb indhentes akterne fra hendes sag hos V. kommune (vedlægges som bilag ..).

<u>Af de kommunale akter fremgår følgende</u>
Forsikrede har været sygemeldt i perioden juni 2002 til januar 2003, hvor hun vender tilbage til fuldtidsarbejde.

Forsikrede oplyser i november 2003 til sagsbehandler på kommunen, at hun har forsøgt sig med fuldtidsarbejde siden den 2. januar 2003, men at det ikke har fungeret. Hun har haft en lav effektivitet næsten 50% i perioden januar til november 2003. Årsagen er, at hun har været meget træt og mener det måske skyldes den kroniske leukæmi, eller det er den medicin,

som lidelsen betinger hun skal tage. Det oplyses også, at arbejdstiden svinger meget, men den ligger lige under de 20 timer pr. uge.

Den 1. december 2003 ansættes forsikrede i flexjob med en arbejdstid på 18 timer om ugen fordelt på 3 dage.

Af de kommunale akter fremgår der intet om, at forsikrede forud for overgang til flexjob den 1. december 2003, har været i arbejdsprøvning eller andre lignende foranstaltninger. Hun er overgået direkte til flexjob på baggrund af ovenstående oplysninger.

Vores begrundelse for at afvise klagen
Ud fra de helbredsoplysninger vi har modtaget i forbindelse med sagens behandling (diverse journaludskrifter vedlægges som bilag … og Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 vedlægges som bilag …) sammenholdt med oplysningerne fra kommunen, vurderer vi fortsat, at forsikredes erhvervsevne var nedsat med halvdelen på det tidspunkt, hvor hendes ordning 3/4 blev ændret.

Forsikrede fik i 2002 konstateret kronisk myeloid leukæmi. Den 1. januar 2003 raskmelder hun sig og vender tilbage til hendes arbejdsplads. Af akterne fra kommunen fremgår det, at hun til dem i forbindelse med indstillingen til flexjob oplyste, at hun havde en effektivitet på omkring 50% i månederne januar til november 2003. Hun oplyste også, at hun var meget træt og mente, det skyldes den kroniske lidelse samt den medicin, hun tager.

Såfremt PFA Pension havde haft kendskab til ovenstående, og at forsikringsbegivenheden ved 50% erhvervsevnenedsættelse allerede var indtrådt, ville vi også dengang have tilbudt hende en videreførelse af den bestående police, fordi skadevirkningsprincippet forhindrer forsikrede i under disse omstændigheder at opnå den højere dækning på den omlagte pensionsordning.

Sagen har været forelagt selskabets lægekonsulent, der er enig i vores vurdering af sagen.

Konklusion
PFA Pension fastholder således, at forsikredes erhvervsevne allerede var nedsat med halvdelen på det tidspunkt, hvor ordningen ændres. Dermed er det berettiget, at vi har ophævet omlægningen for forsikredes vedkommende, og tilbudt fortsat dækning på den oprindelige police.

Dermed vil K.R. ifølge de forsikringsbetingelser, der var gældende for den oprindelige police (bilag …), afsnit C, § 4, stk. 2, være berettiget til udbetaling af halv invalidepension fra den 16. maj 2007, hvor anmeldelsen modtages i PFA Pension og halv præmiefritagelse fra den 1. juni 2007. Samtidig konstateres det, at betingelserne for udbetaling af invalidesummen ikke er opfyldt, da erhvervsevnen ikke er tilstrækkelig nedsat."

Klageren anførte herefter i skrivelse af 8/2 2008 til nævnet:

"Supplerende til sagen vil jeg gerne fastslå følgende:

- Det er ikke korrekt som PFA oplyser at jeg fik udbetalt kritisk sygdom i juli 2002. Den fik jeg udbetalt i august 2002 og henviser til side 2 i det tidligere fremsendte.

- T. afhændes til A.-koncernen 1. oktober 2001 og ikke som skrevet i januar 2003. Vedlægger dokumentation i form af kopi af intern post. Er yderligere bekræftelse nødvendigt eftersendes det gerne.

- Jeg har ikke i perioden fra januar til november 2003 haft en arbejdstid på under 20 timer om ugen. Henviser til det tidligere fremsendte - se side 25 øverst - hvor A. bekræfter min ansættelse. Vedlægger desuden kopi af lønudbetalinger for den omtalte periode. Har yderligere overfor PFA dokumenteret at jeg end ikke har modtaget sygedagpenge i den nævnte periode. Se evt. side 22 + bilag … i det tidligere fremsendte."

Selskabet anførte som følge heraf i skrivelse af 22/2 2008 til nævnet:

"Efter gennemgang af bilagene, mener vi ikke der er nye oplysninger, som kan ændre vores afgørelse af sagen.

I den forbindelse skal vi samtidig gøre opmærksom på, at vi ved vurderingen af klagers erhvervsevne ved ændringen af policen den 1. januar 2003 ikke har lagt vægt på, om hun var ansat på fuld- eller nedsat tid, men på hendes evne til at arbejde.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at hun til kommunen har udtalt, at hendes effektivitet har været lav, siden hun startede på arbejde igen den 2. januar 2003, og at effektiviteten var omkring 50%.

Dette er understøttet af de helbredsoplysninger, som vi har modtaget. Af oplysningerne fremgår det, at hun grundet sygdommen skal være i livsvarig medicinsk behandling, som desværre har diverse bivirkninger. Af journalmateriale fra V. sygehus fremgår det, at de medicinske bivirkninger er betydelig træthed, tilbøjelighed til muskelkramper samt tendens til hævelse omkring øjnene. Der er ikke mulighed for, at hun kan undvære medicinen, da sygdommen så vil blusse op igen.

Det fremgår også af journaludskriftet, at det anbefales, at klager indstilles til førtidspension.

Klager har været i denne medicinske behandling, siden hendes sygdom blev konstateret, og hun var således også i behandlingen den 1. januar 2003, hvor hendes forsikring blev ændret.

Vi mener således ikke, at der er dokumentation for, at hendes bivirkninger skulle være mindre på det tidspunkt, ligesom hun selv til kommunen har udtalt i forbindelse med ansøgning af flexjob, at hendes erhvervsevne var lav omkring 50%.

En af vores lægekonsulenter bemærker, at det af de kommunale akter fremgår, at den 2/2 generelle erhvervsevne midlertidigt er nedsat med 50% fra juni 2002 frem. En anden lægekonsulent tilføjer:

'Under personlige kompetencer beskrives i de kommunale akter den 25/11 2003: '....forløbet med meget uregelmæssigt fremmøde og effektivitet...' Dette må man tage som udtryk for at hun ikke er rask på det pågældende tidspunkt og det er derfor helt relevant at skønne hendes erhvervsevne nedsat med 50% fra 2002'."

Klageren og selskabet fremsendte herefter yderligere skrivelser til nævnet til støtte for deres påstande.

Af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/7 1999 og frem til 1/1 2003 fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**
§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.
…
§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse
…
Stk. 2. Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetaling for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år.
…
§ 5. Udbetaling af engangsbeløb ved invaliditet
For at engangsbeløb ved invaliditet kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredkedel eller derunder, og nedsættelsen skal efter PFA Pension's skøn være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Stk. 2. Engangsbeløb ved invaliditet kan tidligst udbetales et år efter invaliditetens indtræden. Det er forudsat, at invaliditeten har varet uafbrudt i et år, og at forsikrede er i live et år efter invaliditetens indtræden."

Af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/1 2003 fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**
§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.

…

§ 3 Dokumentation

PFA Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i ydelsesberettiget grad, og kan forlange de oplysninger, som PFA Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Desuden er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge af læger, som anvises af PFA Pension.

…

§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse

Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i tre måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i § 2 i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'.

Stk. 2. Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetaling for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år.

Stk. 3. Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af invalidepension med dertil hørende præmiefritagelse med indtil tre måneders varsel. Er der alene ydet præmiefritagelse, ophører denne med en måneds varsel."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at det er ubestridt, at klagerens erhvervsevne nu er nedsat til mellem 1/2 og 1/3.

Efter sin gennemgang af sagen - herunder de kommunale akter - finder nævnet, at det ikke af selskabet er sandsynliggjort, at man ville have anset klagerens erhvervsevne som varigt nedsat i dækningsberettigende grad, inden hendes pensionsordning blev ændret. Selskabet har herefter været uberettiget til at ophæve ændringen af policen foretaget den 1/1 2003.

Selskabet har anerkendt, at klagerens erhvervsevne nu er nedsat, og nævnet finder ikke på det foreliggende at kunne fastslå, at dette er sket på et tidligere tidspunkt end anerkendt af selskabet.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen